ទន់ឡាប័សិងអព្ភផ្កាម្លិះ ស្រីខ្លះឈរិះមើលសើចម្នងៗ ។
២០២-នាងខ្លះបើកស្បៃយចេញព្យក៏ ចុងដោះស ៗ ល្អរបំព្រង
ចង់ឱ្យអ្នកឯកចាព្វស្នែរស្នង ធ្វើរិក្ខទុំនងជាសង្សារ ។
២០៣-ស្រីខ្លះអង្គុយជិតខាងផ្ទឹយ ស្មានអ្នកដ៏ទៃគ្បេទិញស្លារ
ភ្លេចកូនភ្លេចចៅរារចូលផ្សារ ពុំបាននឹក្ខនាររារកកូន ។
២០៤-ស្រីខ្លះរើសរកម្លូរសំរង បៀកផ្លូងនិងបងយកទៅជូន
ខ្លះធ្វើជាស្និតហាក្ខបងប្អូន ពុំដិងកេរខ្លួនជាខ្មាស័គ្បេ ។
២០៥-តាក់តែងតែខ្លួនឱ្យស្អាងស្អាត រ្បៀឯមារយាតដូចការក្បៀ
កាល្ងារបើឃើញប្រុសដ៏ទៃ្យ ចិត្រចង់មេត្រីផិតផ្ទឹយដើម ។
២០៦-ចៅឯកមៀងមើលឃើញស្រីៗ ធ្វើហរឹងមេត្រីមកព៌ព្រឹម
ព៌ព្រើតព៌ព្រាកញាក់ចិញ្ចើម មកឱ្យឯកស្បើមឈប្រង្ស៊ើ ។
២០៧-គិតតែនាងទារពុំមានភ្លេច បែរទៅហោរពេជធ្វើកន្លើ
ឃើញស្រីផ្សារហោរពុំមានឆ្លើ ស្រេចហើយចរចុះទោរនារា ។
២០៨-ដល់ទូកចេញស្រូតទាំយុព្ភថ្ងៃ បានដល់ហើយន្បៃឡើងម្ទីរម្នារ
នាំមចូលទៅដល់ព្រះរាជ្ជា រាម្នារធីរាជ្ជឱ្សត្រឥសូរ ។
២០៩-អាជ្ញារលើកក៏ឱនសីរថ្វាត្ត័ បង្គំមមហាឱ្សត្រជាកំម្ពូល
ថាយើងនេះសូមក្រាបពិត្យទូល ពុំចេរតែរទ្រង់មេត្តារប្រោស ។
២១០-ដ្បិតទ្រង់ត្រាស័ប្រើរអស់អាជ្ញារ អញ្ចើញឱង្ការចេញទៅរើស
ទោររកអ្នកជ្រៀងឱ្យលេចលើស ទូលបង្គុនដើរើសបានពីនាក្ខ័។
២១១-ម្បៃឈ្មោះចៅឯកផ្លែកព្មលេច ម្បៃឈ្មោះចៅពេជសំមសួនសក្ខ័
ទ្វាំជ្រៀងផ្ដុំមប្បៃពុំមានអក្ខ័ ព្យនាក្ខ័បានមកព្យត្បូងឃ្មុំម ។
២១២-ស្ដេចស្រួលហើយមានបនទូលថា ចៅឯកឯងជ្រៀងបទខ្ទងភ្ញុំម
ពេជយកប្បៃមកលើកឡើងផ្ដុំម ចៅឯកជ្រៀងផ្សំមសូរស្រង្វាត័។
២១៣-ភីរ៉ុំមសំគ្នារដូចគ្បេបិទ ក្រលួជក្នុងចិត្រត្រូវគ្នាមាត្ត័

ដំណើរទុំនងពីរោះក្លាត់ ចែះស្ទាត់ឡាំជ្រៀងឡាំផ្លុំបី្យ ។
២១៤-ជ្រៀងថាស្រណោះខ្យល់រំភើ្យ បក់មករហើ្យផ្អកផ្អូនស្រី្យ
ឥឡូវអំម្ចាស់លើសសិរីសី្យ ទ្រង់ប្រោសប្រណី្យយកបងបាន ។
២១៥-ម្លេះសំមផ្អូនមាស់មិតស្នេហារ ជាទុក្ខខ្លោចផ្សារពុំស្រាកស្រាន
ចំបែងចំបក់ស្វាតឡីថ្ចាន ធ្វើម្ដេចឱ្យបានយល់មុកគ្នារ ។
២១៦-ស្ដេចឮឯកជ្រៀងពីរោះក្លាត់ មានបន់ទូលថ្វាត់និងឧកញ្ញា
ស្រី្យទិព្វនេត្រៗ ទិព្វជា ត្បាំឯកឱ្យជាម៉ឺនភីរំម ។
២១៧-សំរួចខាងជ្រៀងជាសំរេច ចៅពេជឱ្យជាម៉ឺនឧត្ដម
ព្រះទានយស់សក្ដិឱ្យជាទំម បើកឡាំបៀរវ័ឍឱ្យរាល់ខែ ។
២១៨-ឯអសខុណ្ណាំងនាងអ្នកក្នុង យល់អង្គអ្នកឯកផ្លែកជាងគេ្យ
ស្ទាប់សូរឯកជ្រៀងសៀងល្ងើយល្ងេរ សិងតែស្រឡាញ់ពេញស្នេហារ ។
២១៩-រួចស្រេចស្ដេចចូលព្រះបន្ទំម ឯកថ្វ្យបង្គំមសូមក្រាព្វលារ
ត្រឡប់វិលមកស្ថានគ្រឹះហ៊ារ ឡើងគាល់ឱ្យត្រារជាប្រក្រដី្យ ។
២២០-ឮឯបន្ទារអ្នកក្នុងវាំង អស់ឡាំនាម៉ឺនមុកមន្ត្រី្យ
ស្រឡែញឯកពេជជ្រៀងផ្លុំបី្យ ឮល្បីយកេរឈ្មោះព្រោះខ្សត្រា ។
២២១-កាល្មោះឯអង្គព្រះមហាខ្សត្រ មានបនទូលថ្វាតនិងឧកញ្ញា
ចាងហ្វាងផ្ញើឆាព្វប្រញាព្វការី្យ ឱ្យតែងឱង្ការចេញទោរកែន ។
២២២-ទោររកព្រះម្នាងស្រុកក្រោរ មានរូបល្អេញល្ពោរល្អរមែនទែន
រើសរកអាផ្ជារឱ្យវេកែ្វន អាផ្ជារផងកែនគ្នារចេញទោរ ។
២២៣-ដើររកគ្រុព្វខែត្រគ្រុព្វភូមថាន ទើព្វបានឃើញទាវល្អរស្រង៉ោរ
ឃើញឡាំទ្រង់ទ្រៃ្យឆើតឆោមឆ្លោរ មើលទោរហាក់ដូចព្រះច័ន្ទ្រារ ។
២២៤-គន្ធសក់ៗ សោតខ្មោរផុកផិត រង្សៃភ្នែកដូចកូនអរិគ្គារ
ផ្គាល់ពេញប៍ផូរផង់ផាត់ណា រិមមាត្តដិតស្លារស្រស់ប៉ប្រែ ។
២២៥-ល្អរគ្រុព្វមិនមានទាស់ត្រង់ណា អង្ជារនាររនាំម្នមកឆាព្វក្រែ្យ

ឡើងជូនឱកញាវាំងរៀងដៃ ពួកស្រីជុំទារនាំមចូលថ្វាយ ។
២២៦-ព្រះបាទរាម្នាជាចោមខត្រ យល់រូបស្រីវត្នឆើតឆោមឆាយ
មានព្រះអំណរអរវីកវាយ ទារថ្វាយបង្គំមក្រួញក្រាបនោះ ។
២២៧-លុះថ្ងៃរសៀលទន់ត្រជាក់ ម៉ឺនឯកម៉ឺនពេជនាំគ្នាទោះ
ជ្រៀងថ្វាយសំម្ដេចព្រះចោមចៅ ក្រលេកមើលទោះឃើញទារជាក់ ។
២២៨-រន្ធត់ស្លុតស្លាំងក្បាំស្មារដី ហេតុម្ដេចស្រីថ្លៃមាសរ៉ៃរលក្ខណ
ចូលមកនៅក្នុងព្រះដំណាក់ រីស្រីនាងស្មាក់មកតាមបង ។
២២៩-នាងទារមៀងមើលឃើញម៉ឺនឯក ក្នុងទ្រូងស្ទើរបែកភ័ក្ត្រសៅមុង
ពុំហានសាកសួរអស់អ្នកផង ក្រែងកើតឆ្គាំមឆ្គងដល់អាត្មារ ។
២៣០-ម៉ឺនឯកស្រែកជ្រៀងទៀងទូលទៅ សូម្ចានព្រះចៅទ្រង់មេត្តារ
សំឡាប់ទាល់ស្លាប់ទុក្ខគុងជា ខ្ញុំមព្រះបាទ្ធារត៍ទៅមុក្ខ ។
២៣១-ដ្បិតនាងទារនេះជាសង្សារ ខ្ញុំមព្រះករុណានោះឯស្រុក
ឥឡូវនេះស្រាព្ធតែឃើញមុក្ខ យាងមានអ្នកស្រុកនា[197]មកថ្វាយ ។
២៣២-ស្ដេចស្ដាប់ឯកជ្រៀងហើយសុំមទោស ទ្រង់បនទូលថានែរទារើ
ម៉ឺនឯកថាឯងជាសាហាយ របស់គេនៅនាយមែនឬទេរ
២៣៣-នាងទារលើកករថ្វាយបង្គំម ទាំទាល់ថាខ្ញុំមម្ចាស់តាមតែ
ព្រះទ្បៃប្រោសប្រានឱ្យគុងគេរ សាហាយមែនតែយូរហើយនា៎ ។
២៣៤-នាងទារនិងទូលឱ្យអ្ស ខ្លាចស្ដេចពុំប្រោសយកទោសប្បារ
បនឈៀងបាន្តិចឱ្យជ្រាបការិ៍ បើទ្រង់មេត្តារសិមស្នើរទៀត ។
២៣៥-ស្ដេចទ្រង់ព្រះស្រួលបនទូលរៃ ចិត្រអ័ញនេះនៃពុំជ្រៀតបៀត
ឱ្យឯកនិងទារយកគ្នារទៀត អ័ញរៀបឱ្យឯកថ្វាយបង្គំម ។
២៣៦-អ័ញមើលរូបរាងនាងទារនេះ ល្អរអុយល្អម្លេះគួរស័ក្ខសំម

[197]Ms. P. camb. 32: នាំមមកថ្វាយ

គិតនិងលើកឡើងឱ្យជាទ្វំម ឃុនចក្ខុបូទុំមសំរាំព្ទ្រៀ ។
២៣៧-ឥឡូវទាវជាសង្សារឯក ហើយចុះអញលែងបែុត្តិ
ស្មារលាកុំឱ្យមានទោសភ្យែ ព្យជាតិនេះក្ខឹត់ទោរមុក្ខ ។
២៣៨-ម៉ឺនឯកម៉ឺនពេជនិងទាវណា នោរជាម្ប្រគ្មារបានសានសុក្ខ
មានខ្ញុំមកុំដ៏រប្រើស្រណុក ឥតទុក្ខដល់ពេលឡើងជ្រៀងថ្ងៃ ។
២៣៩-ថ្លែងឯនាងទាវជាភិរិយារិ ថ្ងៃនោះជាកាលពុំសាប្យ
ភ្នកនឹករំឭកទោរដល់ម្ល្យ ក្នុងទ្រូងស្មើរធ្លាសោកសៅមុង ។
២៤០-ម៉ឺនឯកយល់នាងទាវអព្ភផ្សុក ដឹងជាកើតទុក្ខប៉្យត្រកង
ថើបហើយអង្អែលសួរទុំនង ហេតុម្ដេចផ្អូនបងមិនសាប្យ ។
២៤១-នាងទាវឃើញផ្ទឹយថ្នមស្នេហារ ប្រាប់ព្ទថាខ្ញុំមនឹករំឭកម្ល្យ
ម្លេះគាត់ព្យបាកនៅឯន្យ អត់ឃ្លានក្រវង្ស្យគ្មានន៍ណា ។
២៤២-សូមអ្នកអាណិតបើកផ្អូនទោរ យូរណាស់ដេកផ្លូវប្រ្រាំទេវា
ឱ្យឃើញមុក្ខម្ល្យម្ដងទោរវា ម្លេះគាត់ជរាចាស់ម្ដេចទោរ ។
២៤៣-ម៉ឺនឯកលោមហើយអង្វរថា ផ្អូនស្ងួនសង្សារកុំសោកសោរ
បើហផ្អូនរំឭកម្ល្យសិមប្រើរបារ ឱ្យទោរសួរគាត់ក៏បានដែល ។
២៤៤-នាងចងទោរថ្វីយឱ្យព្រួយប្រាន ស្រុកឆ្ងាយហើយមានឆ្លងទន្លេហ
ក្រពើរឆ្លាមម្កុរហែលលំលេរ វាឃើញទូកគ្បេដេញត្របាក្ខ ។
២៤៥-ផ្អូនឿបងគិតថប់ច្រើនយ៉ាង ឯចិត្រម្ល្យនាងគាត់ស្មោះស្មាក្ខ
ស្រឡាញ់អាងួនវាមានប្រាក់ ចិត្រផ្អូនវរលាក្ខក៏ស្មាក្ខផង ។
២៤៦-ផ្អូនកុំទោរពោះពន្លក បារមកគុងតែវាប្រាប់ព្ទបង
ហើយដិងដំណិងដេប្យទំនង កុំផ្អូនទង្វងនាងព្រួយប្រាន ។
២៤៧-នាងទាវបានឮពាក្យផ្ទឹយយ៉ាត់ រន្ធត់ស្លុតចិត្ររិទ្វរំខាន
ហេតុតែកម្មនាងនិងឱ្យមាន ទុក្ខទោសដល់ប្រានស្លាប់អាត្មា ។
២៤៨-ប្រាះប្រានលើរខ្មើយហើយសោកសោរ វិយោគទួញយុំមក្រំមឈឺរផ្សារ

ឲ្យទឹកពុំនឹកនឹងភោក្ខារ   ស្គាំងស្គម អាត្មារ ធ្វេសវិញ្ញាណ ។
២៤៩-ម៉ឺនឯកឃើញទារដូថ្នែះ   ពីគ្រោះទោរ ឃើញ ឃាត់ពុំបាន
បែទោរត្រកងផ្អូនកល្លិយាន   បើកហើយនាងបានខ្សានទុក្ខារ ។
២៥០-នាងទារឡើងគាល់ ព្រះមហាខ្សត្រ   ក្រាប ទូល ដោយ ចិត្រ ចង់ក្រាប លារ
ទៅខែត្រត្បូង ឃុំមសួរ មាតារ   សូម ទ្រង់ករុណារ ប្រោស ប្រណី ។
២៥១-ស្ដេចបើកហើយទ្រង់ផ្ដាំម ថា   ឯកទារម្ដេចម្ដារឆាព្វរិលរៀ
កុំនោះបង្អង់ឱ្យយូរថ្ងៃ   នាងទារអរក្រៃបង្គំមលារ ។
២៥២-មកដល់ផ្ទះហើយនាងទារប្រាព្វ   ប្រាះឱ្យប្រញាប់ រៀប ទូកក្ខារ
អង្ករប្រហុកត្រី ងៀតប្រារ   ដាក់ទោរបង្ការស៊ីតាមផ្លូវ ។
២៥៣-រៀប ស្រេច់នាង (ទារ)[198] ចរ ចុះទូក   ចិន្ទារ ផ្អើល ផ្អូកសោកមុងសោរ
ព្រោះខ្លួនបែរបែកពីឯកទៅ   សែនក្មោរក្នុងមោ្នរ ទោមនុស្សារ ។
២៥៤-ចេញឆ្លងកាត់ទៅចុងកោះចិន្ត   ដើងថៃរសិងបុនប្រណ្ជ័គ្នារ
នាងនឹក្ខដល់ឯកជាសង្សារ   ឱរាស្ទើរបែកសព្វែកចេញ ។
២៥៥-មើលកោះកោងគៀនជ្រោះសន្លិម   មេឃ មីរ ទូទិមរឹងមោ្នរម្នេញ
ឃើញអស់ ចាមផ្ទារពាក្ខមងពេញ   នាម អ្នួនសំណាញមុាញថៃ្យរ៉ា ។
២៥៦-មកដល់ដូនស្ទើងពាក្ខព្រាត្តហើយ   ផុំម ម្នោរំភើរ វែង វង្សារ
ឯត្រើយខាងឡិចលេជ្ឈភូមពញា   ឮរលោកតែងថាស្វារសូម្នាន ។
២៥៧-មកដល់ ភូម ត្រស់[199] ឃើញព្រៃកញ្ចែះ   មើល ទៅផ្សារ ចិន្តជាក់រាល់រាន
លក់ដូរទុំនិញ អ្សី សិងមាន   ជំជែកគ្នារ ស៊ុាន ទូកត្រៀប ត្រារ ។
២៥៨-ឯត្រើយខាងកើតព្រៃកត្រសេក   ក្រឡេកមើល ទៅផ្ទះល្វំការ
ឯត្រើយខាងឡិចសុធតែផ្ទារ   ភូមនោះគ្បេថាច្រាំងជុំវែះ ។

[198] Tous les mots entre les parenthèses sont ajoutés par moi-même pour complèter les syllabes manquantes.
[199] P. camb. 32: ភូម ត្រែស.

២៥៩-ខំមប្រឹងថែរកាតែដល់ប្ដីយកែរ អ្នកថែរត្កួញថាវាវៀចង្កែះ
នាងឃើញភ្នំពេញទ្រូងស្មើរប្រែះ ប្រើហឱ្យវាទរែះចូលលេងផ្សារ ។
២៦០-ចូលមកស្រេចថ់ហើ្យហោរមៀនោ ហងបើកហិបយកប្រាក់មកវ៉ា
អាញ្ញឡើងទោរមើលទិញទ្រាព្យារ ទេសឯកទេសផ្ការទោរផ្ញើហម្ស៊ា ។
២៦១-ឯអស់កុំឡោះអ្នកលេងផ្សារ យលរិក្ខឆាយ្យាទារឆើតឆ្យ
វ៌ជោរវ៌ដើបស្រើបរាលក្យ តាមមើលពីឆ្ងាយកើតស្នេហារ ។
២៦២-អ្នកខ្លះសួរគ្នារថានាងនែះ ល្អរម្លែះតើរមកព្យីស្រុកណា
ជាស្រ្យីអ្នកស្រែរឬថំការិ បើម្លែះទោរវ៉ាល្មមស៊ូរស្លាប់ ។
២៦៣-ប្រសិននាងនេះបានមកអ័ញ ទោះក្ររម្ទេចមិញនិងរងរ៉ាព្ក
ត្យាំទុក្ខក្នុងផ្ទះឱ្យស៊ីស្រាព្វ ធានានិងផ្គាប់ឱ្យដល់យ៉ុាង ។
២៦៤-ខ្លះធ្វើជាស្និតឈរជិតទារ សួរទោរថានែអ្នកមានរាង
នាងទារគ្យេសួរធ្វើហេងហាង ស្គាល់យ៉ាងគ្យេចង់មិនស្បិតស្នីយ ។
២៦៥-អ្នកខ្លះប្រិងមើលស្រល្ញ់ក្ស៊ ភ្លេចភ្លាំងវន្ធត់ស្លុតស្មារដ្យី
ខ្លះផ្លែកឈើរែកនៅវានត្រ្យី ហាលថ្ង្យៃបែកញើសមិន្ទិងខ្លួន ។
២៦៦-នាងទារទិញខៀនប្រ្ញាំកាឡី ព្រៃល្វ័ទ្យាំក្ស៊ីសំពត្ត់ទ្ទួននៃយកទៅផង[200]
គ្រាន់និងចែកឱ្យអសបងផ្អូន ទេសឯកនិងជូនជាបំម្រើរ ។
២៦៧-រួចហើ្យនាងចរចះចេញទូក អ្នកផ្សារតាមភ្លូកមើលពីលើរ
ចេញទូកថែរលឿនលើសសត្យហើរ កាត្តឆ្លងទោរលើរជ្រួយចង្វារ ។
២៦៨-ក្រឡេកមើលឃើញកោះខ្សេច កន្ទាលបាន្ថិចលេចកោះស្នារ
ដលភូមគៀនឃ្លាំងឈុព្ក់ស៊ីស្លារ ពុំបានពារនារារ៉ាព្វកោះ ។
២៦៩-កាលម៉ើនឯកមករ៉ាព្វរួចហើ្យ ពុំមានសលឡើយដ្យេចន្លស់
រ៉ាព្វស្រុករ៉ាព្វភូមតាមដ្យេកោះ បនដ្យេចុះមកបានដល់អ្យា ។

---

[200] នៃ et ផង sont des mot qu'on a ajoutés ultérieurement.

២៧០-នាងទារឱ្យស្រូតទ្រាំថ្ងៃយុ័ក្ត　　មិនឱ្យឈរឈ្ពក់វ៌ពុកម្ស្យ
　　មកដល់កុំពុងឡើងប្រញ៉ាប់　　ប្រើរឱ្យដាំមប្យសុីរ៉ាលគ្នារ ។
២៧១-នាងទារឡើងទោរឃើញមុកម្ស្យ　　ត្រេកអររីករ្យអស់ទុក្ខារ
　　បងផ្អូនជិតឆ្ងាយមករ៉ាល់គ្នារ　　ដោយសារនាងមកព្យស្រុកឆ្ងាយ ។
២៧២-នាងយកខៀនមកស្រាយចែកជូន　　ដោយបងដោយផ្អូនពុំគិតស្ដ្យ
　　អ្នកខ្លះទោររកដន្ទាំមប្យ　　ស្មោរមាន្ទសែនថ្ងៃអសចាស់ទុំម ។
២៧៣-នាងនោរយូរទៅសុក្ខសាប្យ　　ប្ដងម្ស្យទារគិតសុក្ខុំម
　　ទៅប្រាប់អជូនឱ្យរៀបចំម　　លើកផ្ការស្លារទ្ធំមស្រេចតែម្ដង ។
២៧៤-ខ្សិនោះឯនាងទារបាន្ទឹង　　ដោយនោរដំណឹងការិទុំនង
　　នាងគិតអារំម្មពេត្យកន់ឡុង　　ញាប់ញារិអស់អង្គស្មើរមរនា ។
២៧៥-នាងហែកថែសមកផ្ទុរផ្គង　　គិតតែម្នាក់ឯងក្នុងប្រាផ្នារ
　　មិនឱ្យអ្នកផងគ្យេដឹងការិ　　ធ្វើហជាអក្សរាដាក់ក្នុងថង់ ។
២៧៦-សំម្ពារតែងជាសំនួរមក　　ប្រុសថ្លៃពន្លកនៅក្នុងគ្រុង
　　ក្រែងមានរោគ្យផងបៀតបិន្ទារ　　ប្ដម្ស្យអ្នកជាសុក្ខសានទេរ ។
២៧៧-ដ្បិទផ្អូនឯនាយតែងគិតនិក　　អាឡែយវ៌ពុកសព្វថ្ងៃខែ
　　បានទៅយលមុកអ្នកឪម៉ែរ　　បានល្ហែរសាប្យទុក្ខរ៉ាលគ្នា ។
២៧៨-ប៉ុន្តែខ្លួនផ្អូនមានទុក្ខទ្ធំម　　ដូចភ្នំមវ៌លំមលើរឱរា
　　ដ្បិតតែរអ្នកម៉ែរគាត់មោហា　　លោភ្ភដោយទ្រព្យារពុំគិតស្លាប់ ។
២៧៩-គាត់ឱ្យដំណឹងទៅអជូន　　ឱ្យយកអាង្គនមកផ្ទុរផ្គាប់
　　ផ្សំមខ្ញុំមរៀបការិជាប្រញាប់　　ឯផ្អូនសុ៊រស្លាប់ទោរក៏ជា ។
២៨០-បើអ្នកអាសូរផ្អូនបន្ទូល　　ឱ្យឡើងក្រាបទូលព្រះរាជ្ជា
　　សូមព្រះបនទូលទៅម្នីរម្នារ　　កុំឱ្យរៀបការ្យនោះទើព្វបាន ។
២៨១-ហើយស្រេចរេចដាក់ក្នុងថង់ស្លារ　　បារ៉ីមូរផ្ទុងអស្សព្យប្រាន
　　ពីព្រោះនាងទារចងឱ្យបាន　　ផ្ញើយមកយកនាងទៅស្រុកវិញ ។

២៨២-នាងប្រើរអាមាស័និងអាហង្ស ចូរអាយកថង់របស់អ័ញ
ទោរជូនម៉ឺនឯកគូរសំឡេញ់ ថាអ័ញឱ្យយកមកជុំរាបជូន ។
២៨៣-អាទោររូតរះទ្យាំថ្ងៃយុព្ភ កុំអាឈរឈុព្ភឱ្យមាំមមួន
កុំធ្វេសប្រហែសការ្យលើរខ្លួន ដល់ថ្ងៃយព្ភជូនកុំឱ្យខាន ។
២៨៤-អាមាស័និងអាហង្សបានថង់បាក្ខ ព្យនាក្ខក្រវ៉ុត្តគាតប្រុងប្រាន
ហើ្យយកអង្ករច្រកទ្យេបាន អាទ្យាំព្យប្រានចរយាត្រារ ។
២៨៥-កុំឡាំងរាដើរលឿនលើសខ្យល ម្ប្យថ្ងៃបានដល់ជ្រួយចង្វារ
ឆ្លងមកសំណាក្ខវ័ត្តល្វ័ការិ ព្រឹក្ខឡើងសូមលារលោកចរចេញ ។
២៨៦-ពេលប្យបានដល់ស្រុកឱុងង អាមាស័្សយកថង់នោះឯងមិញ
ជូនទោរមើនឯកស្រ្យថង់ចេញ ឃើញស្លារបារ្យពេញមានចិត្រអរ[201] ។
២៨៧-ហ្យើឃើញសំន្ទរព្យផ្អូនស្រ្យ មើលដិងសេចក្ដីដូចត្រូវសរ
ឈឺរឈៀបហាក្ខហៀបដូចនិងមរ ដាស័មើនពេជក្រោកឡើងទៅគាល ។
២៨៨- អាទ្រាតស្វាតជ្រៀបដាស័ទុំម[202] សន្ស្យើមបំព្រំមស្វ្ម័ចផ្ទំមស្កល់
មើនឯកម៉ឺនពេជឡើងទោរគាល័ ពុំគិតពីភាល័ត្រង់ក្ស័យស្លាប់ ។
២៨៩-ម៉ឺនពេជផ្ទុំមប៉ុម៉ឺនឯកជ្រៀង សូរសព្ទពីរោះរុំមថំណាប់
អ័សអ្នករ្ពកឡើងប្រិងស្វាប់ ម៉ឺនឯករ្យរ្យៀបទុំនុក្ខថា ។
២៩០-ស្រណោះខ្លួនធ្លាព្ធនៅជាខ្ញុំម ធ្លាប់ផ្ទុំមប្យជ្រៀងថ្វ្យរាជ្ជា
ធ្លាប់គាល័ធ្លាប់ឃើញព្រះភ័ក្ខត្រា ឥឡូវសំមឃ្លាតឃ្លារទៅឆ្ង្យ ។
២៩១-ព្យថ្ងៃនែះហ្យើនឹងគ្មានសុខ តែទុក្ខលើសដើមថ្លើមស្ទើរធ្លា្យ
នែះតឹរកាំមព្រេងមកពីន្យ និងថ្វ្យបង្គំមសូមក្រាបលា ។
២៩២-ស្ដេចតើនចាកព្យព្រះបន្ទំម ស្វាប់សូរប្យផ្ទុំមទ្រង់សង្ការ
ស្ដេចបែរទៅបើកព្រះកៅរតារ មានព្រះឱង្ការសួរធ្លាព្ធខ្ញីយ ។

---

[201] Il y a une syllabe de trop.
[202] Il manque une syllabe

២៩៣- ម៉ឺនឯកបង្គំមក្រាបទូលថា　　នាងទាវស្នេហាជាខ្ញុំមស្រី
មានជាសំនួរក្នុងចង្កូថ្មីយ　　ឯក្នុងសេចក្ដីកើតសៅមុង ។
២៩៤- អានថានាងទាវសូមសួរមក　　ប្រុសថ្លៃពន្លកនៅក្នុងគ្រុង
ក្រែងមានភោគ្គារបៀតបៀនអង្គ　　ឬម្យ៉្យអ្នកបងសុក្ខជាទេវ ។
២៩៥- ផ្គូននៅឯន្យតែងគិតនឹក　　អាឡៃ្សវ៍ពុកសព្វថ្ងៃខែវ
បានទៅយល់មុកអ្នកឱ្យមែវ　　ក៏សុខជាទេវទ្បាំអស់គ្នាវ ។
២៩៦- បុន្តែវខ្លួនផ្គូនមានទុក្ខទំម　　ដូចភ្នំមវ៍លំមលើហឱ្យវ៉ា
ព្រោះតែវអ្នកមែវគាត់មោហាវ　　លោភ្ដដៀ្យទ្រាំ៉ញ្យាវពុំតាមច្បាប់ ។
២៩៧- គាត់ឱ្យដំណើរទោវអជូន　　ឱ្យយកអាងួនមករន្ទាប់
ផ្សំមផ្គូនរ៉ាព្វរៀបការ្យជាប្រញាប់　　តែវផ្គូនស៊ូវស្លាប់ទោវក៏ជា ។
២៩៨- បើអ្នកអាសូវប្អូនបន្ទូល　　ឱ្យឡើងក្រាបទូលព្រះរាជ្ឈា
សុំមព្រះបនទូលឆាប់ព្វម្ទីរម្នារ　　ឃាត់កុំឱ្យការ្យនោះទើព្វបាន ។
២៩៩- ស្ដេចស្ដាប់សំនួរនាងទាវហើ្យ　　ឱ្យនឱ្យត្រត្រានត្រ្យើបន់ទូលថ្កាន
ទាវទៅដើងមុក្ខម្ដេចរ៉ាហាន　　លើក្កស្លាវបំពានពុំខ្លាចស្លាប់ ។
៣០០- ព្រោះតែម្ឃ្យទាវនិងអជូន　　រ៉ាយកអាងួនមកផ្គូវផ្គាំព្វ
មិនខ្លាចមុកអ័ញពេញខុសច្បាប់　　គួរកាប់ក្បាលដោតកុំប្រណី្យ ។
៣០១- ហើ្យទ្រង់ស័សេវព្រះឱង្ការ　　បោះព្រះស្ញំហាវឱ្យឆ្ដាំព្វឱ្យយ
ព្រះទានឱ្យឯកស្រេចថ់ហើ្យនៀ្យ　　ដាក់លើវសិរិសី្យបង្គំមលាវ ។
៣០២- ឱ្យហោវអស់ពួកស៊ីផ្យ[203]　　ប្រញាំព្វប្រញ្យារៀបទូកក្នារ
អ្នកខ្លះយកចែវយកច្រវ៉ាវ　　អង្កវម្លូវស្លាវឱ្យមានគ្រុព្ភ ។
៣០៣- រួចស្រេចថ់ម៉ឺនឯកចុះនាវ៉ាស្រា្យ　　ពួវម្ទីវម្នាវចេញទ្បាំយុព្ភ
ស្រូតរូតមិនបានឱ្យឈវឈុព្ភ　　បីយុព្ភបានដល់ខែត្រត្បូងឃ្មុំ ។

[203]Ms. P. camb. 32, note ស៊ីផ្សៀ្យ. Ce vers manque une syllabe.

៣០៤- ចូលបៀតចាព្ចចតនៅកុំពុង
ដន្ទាំមព្យាទឹកស៊ីវ៍ង៉ុម
ហៅពាម មាត្តខ្ញុំងទូកចតជុំម
ស៊ីថ្នែតប្រជុំមគ្នារឡើងគោក ។

៣០៥- ឯកទៀងទួញថាឱស្ងួនភ្ញារ
កម្មអ្វីមកឱ្យបងស្តាំងស្តោម
បងមើល អស់គ្នារឥតទុក្ខសោក
គឺពៀរបងមកពីបូរាណ ។

៣០៦- ឡើងដល់ត្បូងឃុំស្រុកជុំម
លេចវាលចូលព្រៃស្វាតែសំសាន
ស្រុកនោះធារទ្វំមសំបូរបាន
វ៍សៀលទើព្វបានដល់ផ្ទះម្ស្បា ។

៣០៧- ឱ្យនោ្ទះឯម្ស្បាបានយុងយុល់
អស់ញាតិសន្ធាននៅជិតឆ្ស្បា
ម៉ឺនឯកមកដល់បានសាព្យា
វត្ថមកប្រញាប្សាកសួរគ្នារ ។

៣០៨- រ៉្យឯម៉ឺនឯកឡើងលើរផ្ទះ
ជុំរាបសូមសួរអ្នកមាតារ
លើកដៃ្យសំព្វះឱនសិរិសារ
នាងទារគ្យេការ៊្យថ្ងៃណាហើ្យ ។

៣០៩- កាលោ្ទះម្ស្បាឯកឆ្លើ្យតបថា
គេនាំខ័ន្ធស្លារព្រិក្សនេះហើ្យ
ហ្យៃកូនពុំងារមាសម្ស្បាយើ្យ
កូណើ្យគ្យេហោរម្ស្បាដែល ។

៣១០- បុន្តែរខ្លួនម្ស្បាមិនចង់ទោរ
ដោ្យផ្លូរក៏ឆ្ស្បាក្រែកន់ឡ្សង
អញប្រើហឌ៊ីរឯងគាត់ទៅហោង
អាញចាស់ឈឺរខ្នងមិនចងទៅ ។

៣១១- ម៉ឺនឯកអង្វរទៅមាតារ
ផ្លូរឆ្ស្បាហើ្យសោតសិងតែរគ្នោរ
អ្នកកុំយាត្រារឱ្យមុងសៅ
ឱ្យខ្ញុំបាទទោរចងដៃ្យទារ ។

៣១២- ឯម្ស្បាបានឮពាកកូនឃាត់
ម៉ឺនឯកហោរពេជឱ្យយកបុិយ
ឆ្លើ្យថាតាមចិត្រអ្នកមាសថ្លៃ្យ
ព្រះបនទូលឱ្យត្រថ្លៃ្យជាព្វនិងខ្លួន ។

៣១៣- នែះនិងស្រដ្បីឯឱកញា
ជុំមញាតិសន្ធានជួបបងផ្អូន
អជូនម្ទីរម្នារវៀបការិកូន
វៀបសែងជុញ្ជូនអស់មាន្ទទារ ។

៣១៤- អ្នកខ្លះសែងជ្រូកខ្លះសែងក្ងាន
សេច់គោហ៍ក្របីហ៍ត្រ៊្យញាំមភ្លារ
ជារ៍្យជាពាន្ទមកត្រៀបត្រារ
អ្នកខ្លះថែះសារដោ្យទឹកខ្មែះ ។

៣១៥- អ្នកខ្លះសែងល្ហេចទ្យាំទន្សាយ
ហើ្យយកអន្ទង់ញាំមទិកខ្មែះ
អន្ទើកគន្ធាយមកច្រឡែះ
បោចបែះបនឡ្លំមផ្សំមនិងព្យា ។

៣១៦-ផុញ្ជូនរន្ទាប៉ែស្រេចមកការិ្យ ប្រដាប៉ែប្រដារនុំមទ្យាំឡាយ
កន្ត្រំម កង់ខ្នៀនទៀនផ្លែរអាប្យ នុំមរែងអន់ឡាយនុំមបញ៉្ចុក ។
៣១៧-នុំមត្រៀបអន្សមនុំមគមលត នុំមក្សឹនុំមគ្នោតនុំមពងក្អុក
កន្សោមចាបស៊ុថ្កាបមាននុំមក្រុក នុំមជាលម្សោះបុកត្រជៀកព្ទង ។
៣១៨-នុំមគ្រៀបនុំថ្ទុរនុំរំពោះ នុំមចេកសុទោះយ៉ាងនុំកង
នុំគ្រូចបង់ខ្លាញ់ច្វាញ់កន្លង កូនដើរស្វាបខ្ទងថារុយទុំម ។
៣១៩-រឿងនុំមចិន្តឈ្មោះការថន្ទ៍ ផុំមក្លើនម្លើនៗនុំមអាក្ពផំ
តារគ្មួយតែម្សដាក់បន់ឡុំម នុំមពាមូលត្លុំមការឡោរជ្សឹ ។
៣២០-ឯនុំមអន្សមតាម៉ាច្វាំ គ្សេដាក់ក្នុងឆ្នាំងហៅនុំមអុី
កៅថន្ទ៍មីរសួរផ្អែមគ្រាន់ស៊ី នុំមតារគួយទ្យឹនិងនុំមបោះ ។
៣២១-ហើ្យមាននុំយួនឱ្យគ្រុព្ភ៍យ៉ាង បាញ់ត្រាងបាញ់ស៊ុងបាញ់ហូរកូរ
បាញ់ស៊ុងបាញ់ហយ៍បាញ់អុិចតា បាញ់បោរព្សិសារបាញ់អើកផង ។
៣២២-បន្លែរស្រុកចិន្តទីញឱ្យគ្រុព្ភ៍ មីរសួរត្វាំហុនផ្ការចេកហោង
បួចកាក់ឡៅហារគួយទារផង ផ្លោកត្រ្សីបង្កងឈ្លឹងស្រមុត ។
៣២៣-បន្លែហស្រស់យើងស្លរគ្នោរៗ ត្រឡាចរ៍ពោរឃ្លោកក្រញុក
ត្រសក់ទ្រើងក្សឹភ្លើងត្រុព្ភ៍កុំបុត ម្សរ្សមុកសុទតែបន្លែហ ។
៣២៤-ចុងភោរស្លរស្រេចរៀបដាក់ថាស ផុញ្ជូនរ៍ទាស់ដាក់បង្ហែរ
ហៅភ្ញៀរមកផុំមហើ្យផឹកបែុរ ជជែកគ្នាឯរលើគ្រឹះហ្មារ ។
៣២៥-ហើ្យលែងភ្លេងភ្លាត់ដូរដន្ត្រី រា្សស្គរផ្លុំមប៉ី្សបង្អកស្រារ
ស្រវឹងស្រែកជ្រៀងធ្ចើរឡោឡារ ការិ្យនេះណាចងដៃ្សងួនទារ ។
៣២៦-អស់ញាតិសន្ទានមកជួបផុំម ព្សិសារវ៍ង៉ុំមសើចខ្វាកខ្ញៀរ
ស្រវឹងប្រឹងស្រែក(ហ៊ោ)កន្ទ្រៀរ[204] ចង់ដៃ្សងួនទាររៀងផ្លែរឈើហ ។

[204]Ce vers manque une syllabe.

៣២៧- ម៉ឺនឯកម៉ឺនពេជឡើងទៅដល់ គ្រហោរវ័ចល់ឱ្យទៅលើហ
ផឹកស៊ីសាប្បពុំមានស្មើរ អាងជាបំរើហស្តេចមេតារ ។
៣២៨- ម៉ឺនឯកចងដៃប្រាក់ប្រាំដំឡឹង ឱ្យនាងទារដឹងក្នុងប្រាង្គារ
នាងទារយល់ឯកគួរស្នេហារ ក្នុងទ្រូងអួលផ្សារស្មើរនិងធ្លាប ។
៣២៩- ពុំហាននិងហារចេញស្រដី ដ្បិទខ្លួនជាស្រីគន់គិតក្បា
ហើយខ្លាចអជូនអាពុកម្ដាយ កាន្តចិត្រពុំស្ដាយជីវិតស្លាប់ ។
៣៣០- នាងផ្ទាត់រាំងននចេញមកក្រោះ ហៅទោរម៉ឺនឯកប្រុសចំណាប់
អ្នកជ្រៀងម្ដងមាត់ឱ្យផ្គួនស្ទាប់ អ្នកប្រុសចំម្ដាត់ពប្រាសគ្នាហើយ ។
៣៣១- ឬងម៉ឺនឯកឃើញភិរិយារ ចេញមកដង(ស្រា)[205]ដូចោ្ននះហើយ
ប្រិងបែរឱ្យបៀតជិតបង្អើ ពុំគិតខ្លាចឡើយផឹកលើរដៃ ។
៣៣២- ពុំមានគិតខ្លាចមុកន័ណា រួចហើយនាងវាចូលវិលវៃ
ឯកជ្រៀងបន្ទៀងឱ្យច្រើនក្រៃ ពុំខ្លាចសេចក្ដីដែលមរនា ។
៣៣៣- គ្រានោះអជូនបានស្ទាប់ដាក់ ខឹងដូចគ្រញាក់អស់អង្គារ
ហើយសួរថាវាមកពិណា ក៏ហានមកថាសង្សារឯង ។
៣៣៤- កុំពុងគ្រៀរៀបការ៉ិស្ដួស្ដី វាមកស្រដីលែងជាល្បែង
ស្រវឹងស្រារស្រែកជ្រៀងក្អែងៗ អាខែងនេះពេញជា(អ្នក)[206]កាច ។
៣៣៥- រឿអស់ទាហាននៅក្រោរវ័បង ចូលមកចាប់ចងអាកុំណាច
នាំមទោរសំឡាប់វាកុំខ្លាច កាប់វាឱ្យក្អែកត្មាតវាស៊ីយ ។
៣៣៦- អស់ទាំបាររព្រាវាបានស្ទាប់ នាំមគ្នាប្រញាប់ចាប់ញកញី
ខ្លះថងខ្លះផាក្ដផ្លាក់ទៅដ្បី ប្រុសស្រីផ្អើលឆ្អោរពួរកូនចោរ ។
៣៣៧- ហេតុតែរកាំមឯកមកព្យព្រេង រង្វេងឱង្គារព្រះចោមចោរ
លាក្ដក្នុងចង្កេះពុំឱ្យទោរ ដោយសេចក្ដីក្ដោរភ្លេចវិញ្ញាណ ។

---

[205] Ce mot est ajouté grâce au ms P. camb. 32.
[206] Cf. P. camb. 32.

៣៣៨-ខំមស្រែកជ្រៀងហោះទៅទារថា   ហ្សែកែរស្នែហារមាសកល្លិយាន
គ្សេចងគ្សេចក្ខមុត្តសុះប្រាន   ម្លេះហ្សើស្ស៊ីគ្មានអាសូរបង ។
៣៣៩-ខំមស្រែកជ្រៀងទៀតថាទាវ្សើ   គ្សេចក្ខត្រូះហ្សើកន្ទាលខ្នង
ឈាមហូរត្នាបឱ្ះប្រាំមជានផង   ម្លេះហ្សើសំមបងឃ្លាតផ្អូនស្ស៊ី ។
៣៤០-ទាវ្សើនាងនោះឯក្រោយបង   កុំឱ្យមានមុងនិងផ្ទីយស៊ី
ចិត្របងកុំពុងតែបែត្ស៊ី   បងសូមលាស្ស៊ីទោះស្លាប់ហ្សើ ។
៣៤១-ឯខ្ញុំមអាងួនរ៉ាកន្ត្រាក់   ឈាមហូរស់ស្រាក់ពុំក្រែងឡើយ
ដល់ពោះទុង្គុំមព្រៃល្វេងល្ស៊ើ   ឯកថារីយ្សើកុំអាលការ៉្វ ។
៣៤២-ឯងទោះយកពូកខ្នើយព្រែរព្រំហ្ម   របស់ដែលដ្សៃទារប្រដាប់
ឯខ្ញុំមអាងួនរថ្លឆ្នាំព្វៗ   ទៅយកក្រាលស្រេចឱ្យឯកដេក ។
៣៤៣-ឯកឡើងពូកធ្មេចនេត្រារ[207]   រ៉ារង្វារដារលើកក៏សរផ្លេក
ហ្សើការ៉្វដាច់ក៏ស្លាប់ទោះទុំដេក[208]   ចោលខ្មោចមើនឯកកន្ទាលព្រៃ ។
៣៤៤-ឯអស់ទាហានរិលក្រឡាព្វ   មកប្រាព្វអជូនតាមសេចក្ដី
ថាយើងការ៉្វរ៉ាចោលហាលថ្ងៃ[209]   ហ្សើយើងរិលវ្សៃមកម្ទីរម្នារ ។
៣៤៥-វ្សៃឯនាងទារឮដំណឹង   បាន្ទិងជាផ្ទីយខ្សែយជុន្ទារ
រន្ធត់ស្លុត់ស្លាំងក្រាំកាយញ៉ារ   គឺមោះធ្វើហហាក់គួរខ្សាន[210] ។
៣៤៦-ហ្សើស្ទីស្រាក់ស្រួលនិងមេបារ   មិនឱ្យអាងួនរ៉ាដិងដាន
ជេរថាអាប្រែតចៅដេរឆ្នាន   រ៉ាហានថាខ្ញុំមជាសង្សារ ។
៣៤៧-សំមតែទៅការ៉ាតអន្ទាតចេញ   ជេះធ្មេញកុំឱ្យផ្លាប់ថា

---

[207]Ce vers manque une syllabe.
[208] Ce vers a 8 syllabes.
[209]Cf. Ms. P. camb. 32: ថារយើងកាពរ៉ាច្ចោលហាលថ្ស៊ៃ.
[210]Il manque une syllabe dans ce vers.

ចោរ ងួន ឃើញ ទារ ខឹង ដូច្នេះណា[211]   ពុំគិតសង្ការក្នុងហារទៀ ។
៣៤៨-លុះថ្ងៃទន់ទាប ទៅទារ ហោរ មៀនោរ   មកហើយនៀប្រាប់មៀនោរ ថា
អញលារនាង ទោរ ខ្សែយ ជន្នារ   ហារទៀរ ងេង ឆ្ងេស រៀ មៀ[212] ។
៣៤៩-មៀនោរ ឮ ហើយ យំម ថា ទោរ   សង្សឹម អ្នក ជា បី ដូច ម្នៀ
ឥឡូវ អ្នក និង ទៅ ស្ថាន ឆ្ងៀ   ក្ររ ងៀ ទោរ មុក្ខ មាន ន៍ណា ។
៣៥០-អ្នកស្លាប់ខ្ញុំមក៏ទៅស្លាប់ផង   បើរ នៅនិងរង តែ ទុក្ខារ
ខ្ញុំម ទៅស្លាប់ ផង ជា ម្យួ គ្នារ   ទោរ កើត ជាតិ ណា ព្រម ទៀំ ប៉ៀ ។
៣៥១-នាង នាំ មៀនោ ចេញ ធ្វារ ក្រៀ   លប ដើរ បន្ទោយ កាត់ក្នុង ព្រៃ
ឃើញ ក្មេង អ្នក ស្រុក ឃ្វាល ក្របីហ៍   ស្រីថ្លៃ ហោរ ក្មេង មក ផ្ដាំម ថា ។
៣៥២-បង ឱ្យ ជញ្ជៀន មាស ត្បូង ម្យួ   ផ្ទួន ជួយ ធូរះ បង តិច អា៎
បើ ឯង ទោរ ដល់ ផ្ទះ គៀ ការ៉ៀ   ឯង ជៀង ឱ្យ គ្នារ ម្យួ ទុំ នុក្ខ ។
៣៥៣-ឱ លោក ចាស ទុំម លោក សាបៀ   ផឹក ស៊ី នីយាយ គ្នារ ស្រណុក
ពុំ ដឹង ជា ទារ ដែល កើត ទុក្ខ   ថ្ងៃ ក្រៀ និង ឆុក្ខ អស់ ទៀំ គ្នារ ។
៣៥៤- អាខ្សៀ តែ ផឹក ស្រារ ស្រវឹង   ពុំ ដឹង ជា ខ្លួន និង មរនារ
ម៉ឺន ឯក នាង ទារ មៀនោរ ណា   ស្លាប់ គរ ជា ម្យួ គ្នារ កន្ទាល ព្រៃ ។
៣៥៥-នាង ផ្ដាំម ក្មេងៗ ស្រេច ហើយ ណា   ញារិ អស់ កាយ្យារ ចរ ឃ្លារ ឃ្លៃ
ទិក ភ្នែក ហូរ ល្ហែង តែង រំពៃ   ឃើញ នៀ ខ្មោច ឯក ឱ បេក្ខារ ។
៣៥៦-នាង ឱប ខ្មោច ឯក ហើយ ទួញ យំម   ចុក ឈាម តាល ដំម អន់ អួល ផ្សារ
នាង ស្រៀ ព្រះ បន ទូល ពី កាំម្មារ   ដាក់ លើរ សិរសារ អ្នក ម៉ឺន ឯក ។
៣៥៧-ផ្ទួន សុំម លោង ម្យួ ខំម ឆ្លាក្ខ ឆ្លៀត   ក្រែង រា ចង្អៀត និង អ្នក ពេគ្យ
សុំម តែ ផ្នូរ ម្យួ កុំ ឱ្យ បែក   អ្នក ឯក ម្ដេច អ្នក មិន ស្រដី ។

---

[211]Le 2ème vers de la strophe 347 manque une syllabe, mais le vers suivant a une syllabe de trop.
[212]Le 1er vers de la strophe 348 comporte 9 syllabes

៣៥៨-ផ្កាប៉ៃ នោះផ្លាបនៃបសុក្ខសាព្យ
នីវ្យាយ លួងលោមរួមរៃបត្តី
ឥឡូវម្ដេចឡើយ អ្នកប្រុសថ្លៃ
អ្នកស្ងៀមមិនស្ដីយ កាន្តផ្អូនឡើយ ។
៣៥៩-នាងទៀងទួញ គ្រុព្ភប្រការ្យ
សព្វដេវ្យស្នេហារពុំត្រារស្បើយ
ទាញយកកុំបិតស្លារមកហើ្យ
វិញ្ញាណលេ្វងល្ងើយ អារ៉ិក៏ស្លាព្វ ។
៣៦០-មេនោរឃើញទារស្លាប់ចោ្នះណា
យកកុំបិតស្លាប់[213] មកផ្គូរផ្កាព្វ
ផ្អៀងផ្អែកប្រះដេកខាងឯកស្រាប់
ហើ្យអារ៉ិក៏ស្លាព្វជាម្យគ្នារ ។
៣៦១-ឫឯអស់ក្មេងដេញក្របីហ៍
ទៅដល់ផ្ទះថ្មីយកកុំពុងការ្យ[214]
ហើ្យវាស្រែកច្រៀងបញ្ឈៀងថា
តាមពាកផ្ទាចញ៉ានាងទារនៃ ។
៣៦២-ឯអស់ចាស់ទុំមនោរលើរផ្ទះ
ឮក្មេងវាច្រៀងកើតសង្ស្យ
សួររកនាងទារស្រ្យីរ័ត្នថ្លៃ
រំចល់ទីទ្យៃទាំអស់គ្នារ ។
៣៦៣-ឱ្យរកសព្វល្វែងពុំយល់ឡើយ
ពុំឃើញហើ្យឱ្យបសួរថា
មិនជឿរជានាងទៅមរនា
ខ្លះវាទោរប្រាព្វលោកអជូន ។
៣៦៤-ថាបាត្តនាងទារពុំឃើញទេរ
មានៃ្ដរលោកប្រើរអ្នកមើនងួន
ឱ្យហោរសន្ធានហោរបងប្អូន
ឱ្យជូនទោររកពោរទង្គុំម ។
៣៦៥-ម៉ើនងួនឮគេយកថាដូចោ្នះ
រំជួលក្នុងពោះទ្រហោរយុំម
ទួញថាឱមាស៍មិតឪតំម
បងខំមអស់ប្រាក់មិនគិតស្ន្យ ។
៣៦៦-ន៍ណាបន់ឆ្នោតនាងស្រ្យីពោរ
យកទារសំឡាប់ខ្លួនអន្តរាយ្យ
អាណិតតែចិត្រប្អូនឆោមឆា្យ
ថ្ងៃមិញនីវ្យាយប្រាព្វបងទេ ។
៣៦៧-ហើ្យដើរទៅដល់ពោរទង្គុំម
ឃើញខ្មោចប្ត្យីជុំមស្លាប់បង្វែរ
ឃើញទាំឱង្ការនោះនៅដៃ្យ
មើនងួនយកតែរព្រះឱង្ការ ។
៣៦៨-មកឱ្យអជូនបានឃើញហើ្យ
ក្នុងចិត្រពុំស្បើយកើតសង្ការ

---

[213] Ms. P. camb. 32: កុំបិតស្លារ.

[214] Ms. P. camb. 32: ទោរដល់ផ្ទះថ្មីកុំពុងការ.

កាលមុនម្តេចឡើយរាមិនថា
សំមយើងរាល់គ្នានិងកើតទុក្ខ ។
៣៦៩-ឬឯសន្ធាននៅឆ្ងាយជិត
រួតរ័ត្តប្រញាប់ពួទៅដៀស្រុក
ខ្លះយករបស់ទៅលាក្ខទុក្ខ
ពួនជ្រកក្នុងគុកក្នុងគោហ៊ារ ។
៣៧០-នែះនិងស្រដ្បីឯម៉ឺនពេជ
ឃើញគ្បេចាប៉ព្ធឯកទៅប្រហារ
ម៉ឺនពេជ្ឈភិតភ្យែរត្នម្ទិរម្នារ
ឆ្លងកាត្តបឹងប្រារមកដល់មាត្តឃ្មុំម ។
៣៧១-ចុះទូកហ៊ើរថែរទ្បាំថ្ងៃយុព្ភ
នឿហត់ល្អិតល្វៃយដល់កំពុង
លួងឡើងទ្បាំយុព្ភង៍ធិតស៊ឹង
ចូលក្នុងរាំង្គរែងកុំផែងឆ្ងាយ ។
៣៧២-ដើរម្នាក្ខឯងកន្លែងស្ងាត់
បាត្តិឯកក្នុងទ្រូងស្មើរនឹងឆ្លូ
ចូលដល់ដំណែលដែលជ្រៀងថ្វា
ឃើញតែរអកយា្បដេកត្រៀបត្រារ ។
៣៧៣-បាត្តិឯម៉ឺនឯកពុំឃើញឡើយ
កាំម្សៀមករងតែងទុក្ខារ
សែនក្មោរក្នុងម្នោរទោម្ទស្បារ
ស្រក់ទិកនេត្រារហៀរហូរខ្វាយ ។
៣៧៤-ហើយទើព្ធទាញយកប៉ីមកផ្លុំម
ជាបទខ្នងភ្នុំមនិងក្រោមនា្យ
ដាសែទុំមស្រង៉្កតែខ្យល់ផាត់ផា្យ
សនឿមប្រស់ប្រា្យដល់សៃយ្យណា ។
៣៧៥-នា្យយាមរា្យគងចូលម៉ោងប្រាំម
អស់អ្នកចំណាំភា្នក់រាល់គ្នារ
រៀងខ្លួនរៀបខ្លួសកុំរ៉ែងផ្ការ
ថ្វាមហាខ្សត្រារប្រក្រដី ។
៣៧៦-ស្តេចឮសំឡេងប៉ីយម៉ឺនពេជ្ឈ
ពីរោះឮលេផ្ឈក្នុងរាត្រី
ជ្រួតជ្រាបក្នុងដួងហាររឡៃ
ព្រះចក្រីតើនចាកសន្ធ្វីយារ ។
៣៧៧-លុព្ភលាងព្រះភ័ក្ខថ្លៃស្រឡះ
មានព្រះបន់ទូលសួរទៅថា
ឮតែរប៉ីពេជ្ឈឯកទោរណា
បានជាពុំឮអង្គ៉ក្ខីយ ។
៣៧៨-ម៉ឺនពេជ្ឈគ្រួញក្រាបបង្គុំមថា
សូមទ្រង់មេត្តារប្រោសប្រណី
ឧកញ្ញាអជូនចិត្រទុំក្រៃ
សំឡាប់ឯកឱ្យយពុំមេត្តារ ។

៣៧៩- ម៉ឺនឯកទើបឡើង(ដល់)លើផ្ទះ[215]   ពុំទាន្ទយកព្រះរាជឱង្ការ
ទ៌ទួលនាងទារចេញដងស្រារ   ហោរឯកស្នែហារ ឱ្យជ្រៀងខ្សឿ ។
៣៨០- ម៉ឺនឯកស្រែកជ្រៀងដូចសព្វដង   អជូនឱ្យចងឯកញកញឿ
ពុំដិងជាមានទោសពីអ្វី   ទូលបង្គុនភិតភៀវត្តប្រញាប់ ។
៣៨១- កាត់ស្រុកត៌ត្រុកតែក្នុងព្រៃ   ប្រទះដំរីភៀស្ទើរស្លាប់
ឆ្លងបឹងឆ្លងស្ទឹងឱ្យខាងឆាព្វ   ក្រៀនោះវាកាព្វម៉ឺនឯកហៀ ។
៣៨២- ម៉ឺនពេជ្ឈក្រាបទូលសព្វសេចក្ដី   យកប៉ីមកផ្លុំសូរលេងល្បឿ
ឯចិត្រនិងឯកពុំមានស្បើយ   ឈាមចុកក៏ហៀដាច់ខ្យល់ស្លាប់ ។
៣៨៣- ស្ដេចយល់ម៉ឺនពេជ្ឈខ្សែយ ជុន្នារ   ក្នុងព្រះទៀរខ្វាល ញារញាព្វ
តន្រ្តំម ព្រះបាទស្រែកសន្ទាព្វ   បង្គាប់ ឱ្យហោរយោមរាជ្ឋា ។
៣៨៤- ដំរួតក្រាបលារវាចេញទៅ   ដល់ហើយស្រែកហោរពីក្រៅទ្វារ
យោមរាជ្ឋព្ទ ហៀភៀតក្កមារ[216]   រូតវត្តម្នីរម្នារមកឆ្នាព្វឱ្ឋឹយ ។
៣៨៥- ស្ដេចមានបនទូលទ្បាំអាម៉ោក្ន   នែរលោកយោមរាជ្ឋគួរទៀ
ឧកញ៉ាអជូនចិត្រទ្ធំមក្រៀ   កាព្វឯកអញខ្សែយឥតជុំនុំម ។
៣៨៦- ទោះបើរទោសខុសម្ចិចម្ចារ   ឱ្យពិច្ចារណាដៀគួរសំម
ដិងជាម៉ឺនឯកវាជាខ្ញុំម   ទុក្ខជាទោសទ្ធំកុំអាលកាប់ ។
៣៨៧- មានែ្ដរធ្វើហសំបុត្រមកក្រាបទូល   ចូលមកនោះទើបត្រូវនិងច្បាព
នែះវាចិត្រទ្ធំមពុំខ្លាចស្លាប់   គួរកាប់ក្បាលដោតកុំប្រណី ។
៣៨៨- ចូលទោរហៅអស់ទ្បាំទាហាន   ឱ្យមានគ្រឿងសឹក្ខឱ្យគ្រុភ្ញដៀ
យកទ្បាំរាជ្ឋដែដ្ឋះខាងដំរី   ន៍គរបាលនៀឱ្យឆ្នាព្វៗ ។

---

[215] Ms. P. Camb. 32: ម៉ឺនឯកទើបឡើងដលលើរផ្ទះ.

[216] Dans ce logiciel, nous ne pouvons pas mettre deux lettres souscrites successives. Nous écrivons la lettre souscrite ម sur la ligne que la première lettre ក.

៣៨៩- បើរាត់ដៃកាប៉ៃឱ្យល្អិត ពុំមានអាណិតឱ្យពល់ចាំព្ង
ដាកឃ្នងដាក់ត្បោកខាងឱ្យជាប់ព្ង ជូនមកប្រញាប់ឱ្យទាន់ចិត្រ ។
៣៩០- ទាំញាតិសន្ដាននិងអជូន បងប្អូនកូនចោរនៅឆ្ងាយជិត
រើហរិព្ភយកទ្រព្យកុំឱ្យគិត ដុតផ្ទះលំអិតកុំឱ្យសល់ ។
៣៩១- រឿងខ្មោចពេជស្ដេចផ្ដាំមថា ត្រូវពួកស្នំមយកទោរដំកល់
ទុក្ខធ្វើហជាម្សៅសោះរ័រល់ សាងផលជុំពោះសោះព្រួយប្រាន ។
៣៩២- យោមរាជ្ឈក្រាបលារាចេញច្ងាត ឱ្យច្ងាតពល់រេហគ្រឿងទាហាន
ស៊ីផ្សាវៀបទូកប្រៀបប្រុងប្រាន ស្រេចប់បានពីលារថចេញទោរ ។
៣៩៣- ទើនគ្នារឱ្យថៃរទាំថ្ងៃយុព្ភ មិនឱ្យឈរឈុព្ភប្រឹងសំដោរ
ផ្លុះគ្នារស្រូតរូតពុំខាននោរ ដល់ទោរមាត្តឃ្មុំឡើងរៀបរ្យ ។
៣៩៤- ត្បជាក្បួនទាព្ភតាមដំរ៉ា លើកដោយមាគ្គាផ្លូរសោតឆ្ងាយ
ប្រយាតប្រុងប្រៀបទោរអាយ ដល់ហើយក៏រ្យទាព្ភពាត់ផ្ទះ ។
៣៩៥- ចូលចងអជូនទាំភិរិយា ហើយច្ងាតឧកញារាជ្ឈដៃផ្ទះ
រិព្ភរើហរ៍បស់ទ្រព្យក្នុងផ្ទះ កុំឱ្យលើសខ្វះតាមជុំនួន ។
៣៩៦- កដ្ឋទាំរ័ទេះសែះដំរី ខ្ញុំប្រុសខ្ញុំស្រីខាងអជូន
ចំណោកទ្រព្យខាងប្រពន្ធកូន ឱ្យសែងដុញ្ជូនទៅដាក់ទូក ។
៣៩៧- ហើយចាំព្ងសន្ដាននៅជិតឆ្ងាយ ពុំត្រារអាណិតដាក់ឃ្នងត្បោក
ញាតិខាងម្ដាយទារឱ្យនាំមមក ចាត់យកនាំមទៅដាកទូកថ៍ចេញខ្ទីយ[217] ។
៣៩៨- ហើយច្ងាតឧកញាស្រីរ៍គរបាល ឱ្យខានធ្វើហការិដាក់ខ្មោចប៉ី
ធ្វើហរោងដំកល់សព្ងនោះនៃ្យ ភ្លេងដូរដន្ត្រីចាំមរាក្សារ ។
៣៩៩- ហើយឱ្យនិមន្តអស់ទាំលោកសង្ឃ មកគុងសូត្រធម្មព្រះភារនា

217Cf.Ms. P. camb. 32: ហើយចាំពសន្ដាននោរជិតឆ្ងាយ - ពុំត្រារអាណិតដាក្ខឃ្នងត្បោក - ញាតិខាងម្ដាយទារឱ្យនាមទោរ - ដាក្ខទូកចរចេញខ្ទីយ ។

ផ្លះផ្លូវដោយពេលវាល់វេលារ ធ្វើតាមដំរាំឱ្យមាំមមួន ។
៤០០-នែះនិងស្រដីឯឧកញ៉ា យោមរាជ្ជសៃណានាមអជូន
មកដល់កុំពុង់ហែរតាមក្បួន អ្នកផងជញ្ជូនទុំនិញទុក្ខ ។
៤០១-ចងនាំអ័ជូនបន្ទើរទោរ ដល់រោងសំរាំព្ទដែលដាក់គុក
បន់ចូលខ្នោះវ្យ[218]វ្យវ័នុក នាំគុកថែវទាំមចាំមរាក្សារ ។
៤០២-ឧកញ៉ាយោមរាជឡើងក្រាបទូល ព្រះចោមកុំពូលធិរាជ្ជា
បាននាំអជូនមកហើយណា គ្រុព្ភអស់អាជ្ញារត្រាស់បង្គាប់ ។
៤០៣-ស្តេចមានបនទូលត្រាស់ទោះថា យកវាចេញទោរឱ្យឆាប់ៗ
កុំឱ្យប្រណីធ្វើរតាមច្បាព្ទ សោះក្រោយវាធ្លាប់ល្មើសរាជ្ជារ ។
៤០៤-ល្មមកាប់ស្មោរខោតតាមទោសទោរ យោមរាជព្ទនោរព្រះឱង្ការ
ចេញមកបង្គាប់អស់យោធារ ពេជ្ជឌា[219]សៃណានាំមចេញទោរ ។
៤០៥-ឱ្យចងចំណងប្រាំមប្រការ៑ បន្ទើរដោយផ្សារអាក្រោសហោរ
ហើយបាចដាររចុងព្យក្រោយទោរ ព្ទនៅស្រែកអូយដួលផ្កាប់ផ្ងារ ។
៤០៦-បន់ជិះរ័ទេះបស់ដែកគោល ឱ្យបរបំបោលទៅតាមផ្លារ
ប៉ុផុំមឱ្យដាក់ចុះសិនរ៉ា ទាហានរាល់គ្នារកាព្ទដាច់(ក)[220] ។
៤០៧-ឱ្យជីកដីកបត្រឹមគល់ករ ឱ្យបរវ័នាស់ដែកសំរាព្ទ
ដំរីរោងបរ័ជាន់បំរេជ្ជ ល្អិតខ្ទិចជាផង់ជាធូលី ។
៤០៨-ណាសល់បន់ចូលជាអ្នកងារ សំរាព្ទរាជ្ជារក្នុងផែនដី
ឱ្យធ្វើឃ្មៀងអាជត្បាញច្រែងល្អីយ ចង្កើស់រែកដំបុត្តត្រីនាំមកថ្វាយ ។
៤០៩-ស្រេចហើយយោមរាជ្ជឡើងក្រាបទូល ព្រះម្កុដ្ឋត្បសូរឱ្យត្រពន្សោ

---

[218]Cf. *Ibid.*: បនចូលខ្នោះវ្យវ្យវ័នុក.

[219]Cf. Ibid.: ពេជ្ជឌារ.

[220]Cf.*Ibid.*: ទាហានរាល់គ្នារកាពដាចក៏.

ចប់បរិបូណ៌តែបុណ្ណោះ៦ ។ ៖
ចាំចប្ប់នៅថ្ងៃសៅ១៣កើតខែអាសុចចុលសក្ករាជ១២៦៦ឆ្នាំជូតទោសក្ស័